

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 13/2021

7.4.2021

REKOMMENDATION OM REDOGÖRELSE FÖR BINDNINGAR I KYRKAN

Kyrkostyrelsen har den 16 mars 2021 gett en rekommendation om redogörelse för bindningar i kyrkan. Rekommendationen utfärdades på uppdrag av kyrkomötet. Målet med den givna rekommendationen är att främja en enhetlig praxis vid redogörelse för bindningar och även uppmuntra till större öppenhet och transparens inom församlingarnas, de kyrkliga samfälligheternas, stiftens och kyrkostyrelsens förvaltning. Samtidigt strävar man efter att trygga kyrkans medlemmars förtroende för att förvaltningen är oberoende och opartisk.

Med bindning avses en eventuell intressekonflikt. En intressekonflikt innebär å sin sida att omständigheterna skapar en risk för att det främsta målet hos en förtroendevald eller en tjänsteinnehavare, dvs. att fatta objektiva beslut, påverkas av ett sekundärt mål, till exempel egen eller en närståendes fördel. Redogörelsen för bindningar är nära förknippad med bestämmelserna om jäv för en förtroendevald eller tjänsteinnehavare. Det är ändå viktigt att särskilja begreppen jäv och bindning. Jäv handlar alltid om ett konstaterande av jäv hos en förtroendevald eller tjänsteinnehavare i samband med behandlingen av ett enskilt ärende, om jäv föreligger.

I enlighet med kyrkomötets beslut bör redogörelsen för bindningar grunda sig på frivillighet, dvs. samtycke från den förtroendevalda eller den ledande tjänsteinnehavaren. Den givna rekommendationen ger anvisning om införande av redogörelse för bindningar, men församlingen, den kyrkliga samfälligheten, stiftet och kyrkostyrelsen ska fatta ett separat beslut om att införa redogörelse för bindningar och att föra ett register över bindningar. Beslutet ska i synnerhet avgöra vilka bindningar man ska redogöra för, vem som ombes redogöra för sina bindningar och till vem redogörelserna ska lämnas.

Eftersom det inte finns någon lagstadgad skyldighet till att redogöra för bindningar, kan en sådan skyldighet inte heller åläggas genom organets beslut. Även om församlingen, den kyrkliga samfälligheten, stiftets

domkapitel eller kyrkostyrelsen har fattat ett beslut om praxis för redogörelse för bindningar, kan man inte rikta åtgärder mot en förtroendevald eller tjänsteinnehavare som vägrar redogöra för sina bindningar.

I kyrkostyrelsens rekommendation, som bifogas detta cirkulär, beskrivs lednings- och förtroendeuppdrag samt den förmögenhet för vilken man rekommenderas lämna en redogörelse över bindningar.

Rekommendationen innehåller också en lista över förtroendevalda och ledande tjänsteinnehavare som borde lämna en redogörelse för bindningar. Dessutom ger rekommendationen anvisningar för hur man redogör för bindningar, behandlar redogörelser samt för register över bindningar.

Ändring av reglementet eller arbetsordningen

Om en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen beslutar att införa frivillig redogörelse för bindningar, bör föreskrifter för förfarandet, vilka bindningar som ska ingå i redogörelsen och den personuppgiftsansvariga inkluderas i förvaltningens interna föreskrifter, såsom i kyrkorådets, församlingsrådets eller det gemensamma kyrkorådets reglemente eller domkapitlets eller kyrkostyrelsens arbetsordning. Till exempel i kyrkorådets reglemente kan man som sista paragraf före ikraftträdandebestämmelsen (reglementet enligt modellstadgan 2005) införa följande föreskrifter om hur man lämnar en redogörelse för bindningar och för ett register över bindningar:

X §

Kyrkorådets ordförande, vice ordförande och annan medlem samt kyrkofullmäktiges ordförande och vice ordförande ombes inom två månader från inledandet av förtroendeuppdraget lämna en samtyckesbaserad redogörelse för sådana till förtroendeuppdraget icke hörande ledningsuppgifter eller förtroendeuppdrag i ett företag eller annan sammanslutning med näringsverksamhet samt för tillgångar som förvärvats för affärs- och placeringsverksamhet och annan betydande förmögenhet som kan ha betydelse vid bedömningen av personens verksamhet som förtroendevald. Väsentliga förändringar i bindningar under mandatperioden ska anmälas inom två månader från förändringen.

Församlingens ledande tjänsteinnehavare ombes lämna en motsvarande samtyckesbaserad redogörelse inom två månader räknat från tjänsteförhållandets inledande. Utöver den kyrkoherde som är ordförande för kyrkorådet omfattar dessa:

- ekonomichefen/-direktören

- etc.

Redogörelserna för bindningar lämnas till församlingens interna revisorer/.....
(*tjänstebeteckning*). Den interna revisionen/..... för ett register över de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas uppgifter om bindningar. Kyrkorådet/den interna revisionen informerar årligen kyrkofullmäktige om redogörelserna.

Kyrkorådet/den interna revisionen sörjer för att de offentliga uppgifterna i bindningsregistret publiceras på församlingens webbplats, om den förtroendevalda eller tjänsteinnehavaren har gett sitt samtycke till att uppgifterna publiceras. Uppgifterna raderas ur registret och från församlingens webbplats när förtroendeuppdraget eller tjänsteförhållandet upphör eller när den förtroendevalda eller tjänsteinnehavaren återtar sitt samtycke.

Närmare information ges vid behov av förvaltningsavdelningens jurister, fornamn.efternamn@evl.fi.

Kyrkostyrelsen

Pekka Huokuna

Pirjo Pihlaja